

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

TEST GELİŞTİRME VE MADDE/SORU TÜRLERİ-İ (Konu Özeti-2.Bölüm: 9-10-11-12-13-14-15)

Test Türleri

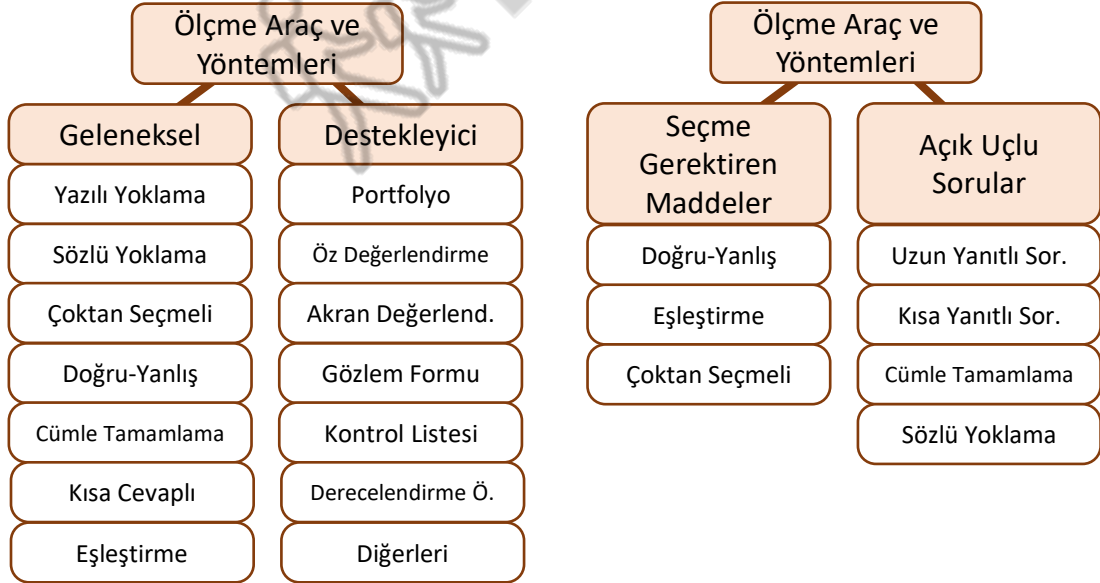
Testi Alan Kişi Sayısına Göre	Testin Uygulanış Süresine Göre	Testin Ölçtüğü Niteliğe Göre	Değerlendirme Yaklaşımına Göre	Hazırlanış Biçimine Göre	Veri Toplama Tekniğine Göre
Bireysel	Sürelili	Hız testleri	Objektif	Standart	Performans
Grup	Süresiz	Güç testleri	Subjektif	Öğretmen yapımı	Kâğıt-kalem

Test Geliştirme

👉 Test geliştirmenin işlem basamakları:

- Amacın belirlenmesi,
- Kapsamın belirlenmesi ve belirtke tablosunun oluşturulması,
- Denemelik maddelerin / soruların yazılması,
- Maddelerin / soruların gözden geçirilmesi (redaksiyon),
- Denemelik test formunun hazırlanması,
- Testin uygulanması,
- Test ve madde istatistiklerinin hesaplanması,
- Seçilen maddelerden oluşan nihai formun oluşturulması.

Başarının Ölçülmesinde Yöntemler

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

TEST GELİŞTİRME VE MADDE/SORU TÜRLERİ-2 (Konu Özeti-2.Bölüm: 9-10-11-12-13-14-15)

Geleneksel Ölçme Yöntemleri

Doğru-Yanlış Maddeleri:

👉 Cevaplayıcının verilen ifadelerin doğru mu, yanlış mı olduğunu belirleme-sinin istendiği madde türüdür.

👉 **Örnek:** Türkiye'nin başkenti Ankara'dır. (D) (Y)

👉 Çoktan seçmeli maddeden sonra en çok kullanılan ikinci madde tipidir.

- 👉 **Avantajları:** a. Hazırlaması, uygulaması ve puanlaması kolay kullanışlıdır.
b. Soru sayısı artırılabilir.
c. Sistematik hata karışma olasılığı pek yoktur.

- 👉 **Dezavantajları:** a. Şans başarısı olasılığı yüksektir.
b. İyi yazılmazsa üst düzey bilişsel özellikleri ölçemez.
c. Öğrenme eksiklerini belirleyemez.
d. Yanlış üzerinden öğretim yapılmaz.
e. Her derste/konuda kesin yanlış denebilecek durumlar belirlemek zordur.

Doğru-yanlış maddelerinin yazım kuralları:

👉 Her madde tek ve belirli bir fikri belirtmelidir.

👉 Madde, kesinlikle doğru ya da kesinlikle yanlış olmalıdır.

👉 Bir maddenin yanlışlığı önemsiz bir ayrıntıda ya da aldatıcı bir noktada olmamalıdır. (Yanlış maddeler net olmalı diyebiliriz. byhy)

👉 Mümkün olduğunca olumsuz ifade kullanılmamalıdır.

👉 Kanı ifadeleri kendiliklerinden doğru ya da yanlış olmadığından bir kaynağa dayandırılarak verilmelidir.

👉 Bir maddenin ifadesi kısa, açık ve yalın olmalıdır.

👉 Bir metne bağlı olarak yanıtlanan doğru-yanlış maddelerinin anlam geliştirme, yorumlama, değerlendirme gibi daha üst düzey okuduğunu anlama süreçlerine yönelik olabilmesi için, metindeki cümleler aynen yazılmamalıdır.

👉 Özellikle vurgulamak istenen bir sözcük/terim vs. varsa onun altı çizilebilir.

👉 Doğru-yanlış maddesinin özellikle yanlış olduğu durumlarda, öğrencinin şansa puan almasını engellemek amacıyla ifadeyi düzeltmesi ya da yanlışlığın ne olduğunu belirtmesi istenebilir.

👉 İyi kurgulandığı takdirde doğru-yanlış maddeleri ile üst düzey öğrenmeler de yoklanabilir.

👉 Doğru-yanlış maddeleri aynı kapsamdan geliyorsa ortak bir soru kökü altında birleştirilebilir.

👉 Doğru ve yanlış maddeler, testte belirli bir örüntüye göre yerleştirilmelidir, sıralanışı rastgele olmalıdır.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

TEST GELİŞTİRME VE MADDE/SORU TÜRLERİ-3 (Konu Özeti-2.Bölüm: 9-10-11-12-13-14-15)

- 👉 Maddelerin ifadesi yaklaşık olarak aynı uzunlukta olmalıdır.
- 👉 Doğru ve yanlış maddelerin sayısı, yaklaşık olarak birbirine eşit olmalıdır.
- 👉 İşaretleme yöntemi, öğrenciye açık ve anlaşılır bir biçimde açıklanmalıdır.
- 👉 Mümkün olduğunca kısa yazılmalı, basit cümle yapısı tercih edilmeli, özellikle “ve” gibi bağlaçlara dikkat edilmelidir.
- 👉 Olumsuz anlama sahip bir sözcük ya da ifade varsa altı çizilmelidir.
- 👉 İpucu vermekten kaçınmak gerekir.
- 👉 Üst düzey becerileri yoklamak için tablo, grafik, harita ya da okuma parçası gibi bir öncülün kullanılması önerilir.

Eşleştirme Maddeleri:

👉 Eşleştirme maddeleri, iki grup hâlinde verilen ve birbirleriyle ilgili olan bilgi öğelerinin belli bir açıklamaya göre eşleştirilmesini gerektirir.

Örnek: 1. Meclisin açılması A. 1923
..... 2. Cumhuriyet'in ilanı B. 1920
..... 3. Atatürk'ün Samsun'a çıkışı C. 1919

- 👉 **Avantajları:** a. Hazırlaması, uygulaması ve puanlaması kolay, kullanışlıdır.
b. Soru sayısı artırılabilir.
c. Sistematik hata karışma olasılığı pek yoktur.

- 👉 **Dezavantajları:** a. Şans başarısı olasılığı yüksektir.
b. İyi yazılmazsa üst düzey bilişsel özellikleri ölçemez.

Eşleştirme maddelerinin yazım kuralları:

- 👉 Her eşleştirme soru grubunda yönerge/açıklama yazılmalıdır.
- 👉 Seçeneklerin kullanımı ve birden fazla kez kullanma durumu belirtilmelidir.
- 👉 Eşleştirmede ortaokul ve üstü öğretim kademelerinde öncülün başında bir boşluk bırakılarak seçeneğin harfini yazmaları, ilkokul düzeyinde ise öncüllerle seçenekler arasında oklarla eşleştirme yapımları istenebilir.
- 👉 Okul öncesinde, özel eğitimde eşleştirme şekil ve resimlerle yapılabilir.
- 👉 Bir eşleştirme maddesinde yer alan öncüller ile seçeneklerin her biri benzeşik (homojen) öğelerden oluşmalıdır.
- 👉 Uzun ifadeler öncül olarak kullanılmalı ve öncüller sütunu sayfanın sol sütununa, cevaplar sütunu ise sayfanın sağ tarafına yerleştirilmelidir.
- 👉 Bir eşleştirmeli maddeler grubundaki madde sayısı, en az 6, en çok 15 olmalıdır.
- 👉 Maddelerin tümü aynı sayfada bulunmalıdır.
- 👉 Cevapların sütunu, kelime listesi ise alfabetik sıraya göre düzenlenmelidir.
- 👉 Hatırlama düzeyi dışında, kavrama düzeyindeki öğrenmeler de yoklanabilir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

TEST GELİŞTİRME VE MADDE/SORU TÜRLERİ-4 (Konu Özeti-2.Bölüm: 9-10-11-12-13-14-15)

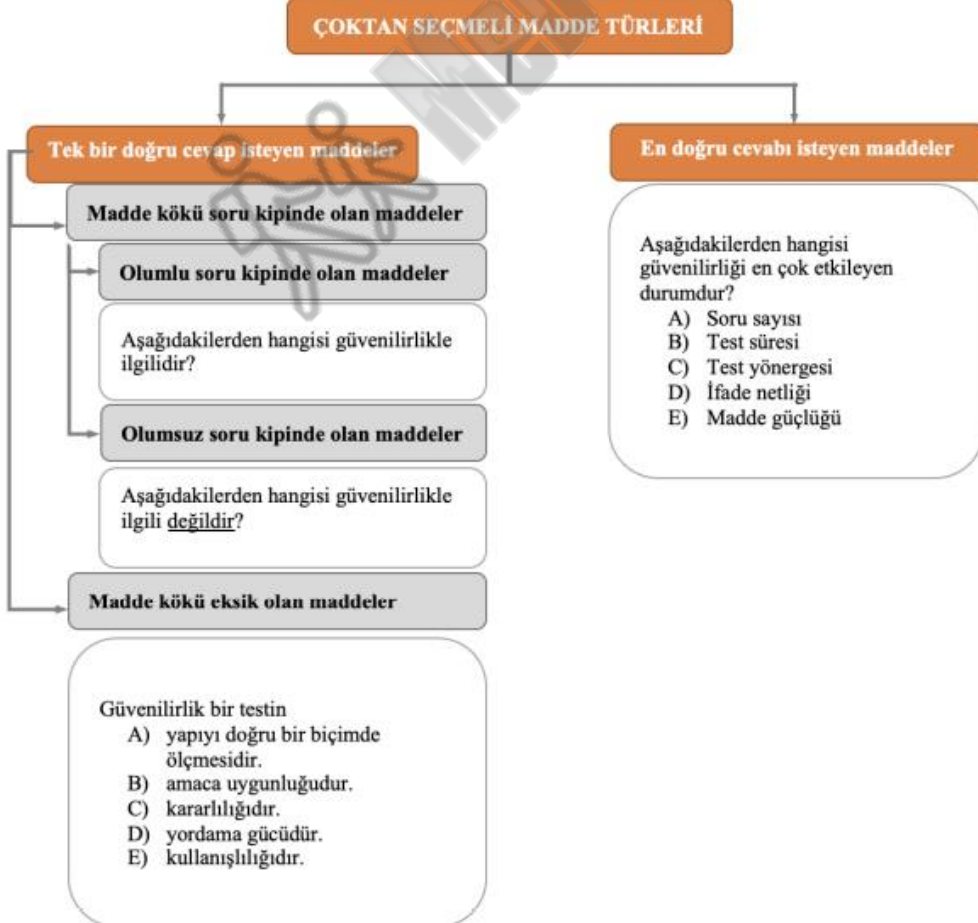
Çoktan Seçmeli Maddeler:

Örnek: Aşağıdakilerden hangisi geleneksel ölçme araç ve yöntemlerinden biri değildir?

- A) Eşleştirme
B) Çoktan seçmeli
C) Kontrol listesi
D) Yazılı yoklama

Çoktan seçmeli maddelerin özellikleri:

- 👉 Hazırlanması zor ancak puanlaması kolaydır.
- 👉 Puanlama objektiftir.
- 👉 Üst düzey bilişsel becerilerle ilgili madde yazmak zordur.
- 👉 Doğru cevabı içinde barındırması nedeniyle sentez düzeyinde soru sormak olanaklı değildir.
- 👉 Doğru cevabı içinde barındırması nedeniyle puanlara şans başarısı karışma ihtimali vardır.
- 👉 Çok sayıda soru sorulabilir.
- 👉 Sistematik hata karışma ihtimali çok düşüktür.
- 👉 Çeldirme mantığı temellidir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

TEST GELİŞTİRME VE MADDE/SORU TÜRLERİ-5 (Konu Özeti-2.Bölüm: 9-10-11-12-13-14-15)

Çoktan seçmeli maddelerin yazım kuralları:

👉 İdeal bir çoktan seçmeli maddede, bilen bir öğrenci, seçenekleri görmesine gerek kalmaksızın doğru cevabı verebilmelidir.

👉 Öğrencinin sözcük repertuarında bulunmayan, henüz öğrenmediği sözcük, kavram, terim vb. kullanılmamalıdır.

👉 Bir durumun resim ya da fotoğrafla anlatılabildiği durumda, çokça cümle kurmak yerine görsellerden yararlanılabilir.

👉 Gereksiz görsel kullanılmamasına da özen gösterilmelidir.

👉 Bir maddeyi okuyan bir öğrenci öğretmenin zihninden geçeni keşfetmek zorunda değildir.

👉 Bazı öğretmenler karışık bir dille madde yazdığına sorunun zorlaşacağını düşünür. Oysa bu oldukça yanlış bir yöntemdir. Öğrencinin anlayabileceği bir dil kullanılmalıdır.

👉 Madde kökünde gereksiz yere sözcük kullanılmamalıdır.

👉 Seçeneklerde gereksiz sözcük tekrarı kaçınılmalıdır.

👉 Bir maddenin doğru yanıtı, başka bir maddenin kökünde ya da seçeneklerinde bulunmamalıdır.

👉 Seçenekler birbirleriyle tutarlı ve ayrı gramatik yapıya sahip olmalıdır.

👉 İpucu vermektan kaçınmak gerekir.

👉 Birbirinin tam zıttı olan durumların seçeneklerde verilmesi çoğunlukla uygun değildir.

👉 Seçeneklerin uzunlukları birbirine eşit olmalıdır.

👉 Doğru cevaplar dağıtılırken örüntü göstermemesi sağlanmalıdır.

👉 "Hepsi" ve "hiçbiri" bir seçenek olarak kullanılmamalıdır.

👉 Seçenek sayısı öğrencinin içinde olduğu gelişim dönemine göre belirlenmeli; Lise ve daha üstü öğretim 5, ortaokul 4 ve ilkokul 3 seçenek kullanılabilir.

👉 Seçenekler bir sıra ile verilmelidir. Seçenekler baş harflerine göre alfabetik olarak, eğer sayı iseler büyüklük olarak sıralanmalıdır.

👉 Dil bilgisi ve imla kuralları konusunda yüksek bir titizlik ve özen göstermek çok önemlidir.

👉 Çoktan seçmeli maddelerde seçeneklerin baş harfleri büyük olmalıdır.

👉 Bir madde kökü ile seçenekleri aynı sayfada olmalıdır.

👉 Eğer ortak köke dayalı madde grubu yazılacaksa hangi soruların ortak köke göre yanıtlanacağı belirtilmelidir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

TEST GELİŞTİRME VE MADDE/SORU TÜRLERİ-6 (Konu Özeti-2.Bölüm: 9-10-11-12-13-14-15)

Açık Uçlu Sorular

Essay(Yazılı Yoklama):

👉 Cevaplayıcıların sorulara cevap verme konusunda sınırsız bir özgürlüğü vardır. Sınırsız cevap özgürlüğünün hem avantajı hem de dezavantajı bulunmaktadır.

Avantajı: Öğrencinin yalnızca sahip olduğu bilgiyi değil, aynı zamanda zihninin nasıl işlediğini anlama olanağı sağlar.

Dezavantajı: Öğrenci sınırlı bir bilgiye sahipse soruyla ilgisi olmayan, aklına estiği gibi uzun cevaplar yazabilir.

👉 Sınırsız cevap özgürlüğü, anlatım becerisi iyi olan öğrencilere bir avantaj sağlayabilir.

👉 Bu sınav türü, dünyada en eski ve günümüzde de öğretmenlerin hâlâ en çok tercih ettiği testlerden biridir. Bunun iki nedeni vardır:

a. **Pratik nedenler:** Hazırlaması kolaydır. (Çıkarın kâğıtları yazılı yoklama yapacağım. 😊)

b. **Eğitsel nedenler:** Üst düzey bilişsel becerileri ölçmek için geleneksel yöntemler arasında en avantajlı yazılı test etme yoludur (Sentezde tek yol.).

👉 Yazma, problem çözme, bilgileri organize etme, analiz, özgün bir ürün ortaya koyma (yaratıcı düşünme) vb. gibi becerileri ölçmek için çok kullanışlıdır.

👉 Çok fazla soru sorulamaması bir dezavantajıdır.

👉 Puanlar sadece öğrencinin sahip olduğu bilgiyi değil; öğrencinin anlatım biçimini, yazı güzelliğini, bilgisini örgütleme biçimini de yansıtır. Bu ise ölçme sonuçlarındaki sistemik hata miktarını artırabilir.

👉 Puanlama özneliği belki de en önemli dezavantajıdır.

Essay'de Nesneliği Artırma Yolları:

👉 Ayrıntılı bir cevap anahtarı çıkarılmalıdır. Öğrenci ne yaparsa kaç puan verileceğinin belirlenmesi gerekir.

👉 Bütüncül (holistik) ya da analitik rubrik hazırlanabilir.

Kısa Cevaplı Sorular:

👉 Öğrencinin bir sözcük, bir rakam, bir tarih ya da en çok bir cümle ile cevaplandırabileceği sorulardan oluşur.

👉 Öğrencinin aklının estiği cevabı yazmasını büyük ölçüde engelleyecek bir özelliğe sahiptir.

👉 İstenen cevapların kısa ve belirgin olması, kısa cevaplı testlerin puanlanmasını genellikle nesnel kılar.

👉 Kısa cevap, soru cümlesi ya da eksik cümle yapısında olabileceği gibi hatırlama ya da tanımayı gerektiren bir yapıda da olabilir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

TEST GELİŞTİRME VE MADDE/SORU TÜRLERİ-7 (Konu Özeti-2.Bölüm: 9-10-11-12-13-14-15)

👉 Eğer konu kapsamı bakımında homojen bir yapıda ise gruplandırılarak sorulması daha uygun olacaktır.

👉 Ayrıntılı bir cevap anahtarı hazırlanmalıdır.

- 👉 **Avantajları:** a. Hazırlaması, uygulaması ve puanlaması kolay, kullanışlıdır.
b. Soru sayısı artırılabilir.
c. Sistematik hata karışma olasılığı pek yoktur.

👉 **Dezavantajı:** İyi yazılmazsa genellikle üst düzey bilişsel özelliklerin ölçemez.

Cümle Tamamlama Soruları:

👉 Cümle tamamlama, kısa cevaplı/sınırlı cevap gerektiren soru grubudur.

👉 Öğretmen önemli gördüğü bir cümleyi alır, kritik gördüğü bir ya da birden fazla yeri çıkarır ve yerine bir boşluk koyar. Öğrenciden o cümleyi anlamlı bir biçimde tamamlaması istenir.

👉 Adı boşluk doldurma olarak da geçmektedir.

👉 Hazırlanması oldukça kolaydır.

👉 Cümleler ders kitabından aynen alınmamalı, öğretmen kendi sözcükleriyle soruları yeniden yazmalıdır.

- 👉 **Avantajları:** a. Hazırlaması, uygulaması ve puanlaması kolay, kullanışlıdır.
b. Soru sayısı artırılabilir.
c. Sistematik hata karışma olasılığı pek yoktur.

👉 **Dezavantajı:** İyi yazılmazsa genellikle üst düzey bilişsel özelliklerin ölçemez.
Cümle tamamlama soruları yazım kuralları:

👉 Her kısa cevap maddesi, yalnızca tek bir doğru cevabı olacak biçimde yapılandırılmalıdır.

👉 Bir maddenin ifadesinde, o maddenin cevabının bulunmasında işe yarayacak ipuçları vermekten kaçınılmalıdır.

👉 Cümlelerin gramer yapısı bağlamında ipucu genellikle eklerle verilmektedir.

👉 Maddenin cevabında birden çok ayrıntı varsa o ayrıntıların her birine ayrı puan vermek gerekir.

👉 İlköğretimde cevapların ayrı bir cevap kâğıdına işaretlenmesi uygun görülmemektedir ancak ortaöğretimde bunun pek bir sakıncası bulunmamaktadır.

👉 Bir cümlede çok sayıda boşluk bırakılmamalı ve cümlelerden sadece anahtar niteliğindeki anlamlı ve önemli sözcükler çıkarılmalıdır.

👉 Herkesçe aynı biçimde algılanacak soru yazmak gerekir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

TEST GELİŞTİRME VE MADDE/SORU TÜRLERİ-8 (Konu Özeti-2.Bölüm: 9-10-11-12-13-14-15)

Sözlü Yoklama:

👉 Sözlü sınavlar çok iyi organize edilse/kurgulansa dahi ciddi bir ölçme hatası barındırma potansiyeline sahiptir.

👉 Dile dayalı becerilerin ölçülmesinde geleneksel yöntem içindeki tek türdür.

👉 Sorular sözlü olarak sorulur ve cevap sözlü olarak verilir.

👉 Öğretmen ile öğrenci arasında karşılıklı ve devamlı bir etkileşim vardır.

👉 Bireysel bir test olması nedeniyle her öğrenciye ayrı soru sorma zorunlu-
luğu vardır.

👉 Bireysel bir test olması nedeniyle tüm öğrencileri test etmek için gereken süre oldukça fazladır.

👉 Öğrencinin cevaplarını gözden geçirme şansı yoktur.

👉 Cevaplama çoğu zaman üzerinde düşünmeye ve tasarlamaya olanak olma-
dan verilir.

👉 Puanlama hemen yapılır.

👉 Öğrencinin yerinde ayağa kaldırılması ya da tahtaya kaldırılması kaygı vb.
bireyden kaynaklanan hata miktarını artırabilir.

👉 Öğretmenin ölçme sonucuna sistemik hata karıştırma olasılığı yükselir.

👉 Sözlü anlatım becerisi iyi olan bir öğrenci, iyi olmayan bir başka öğrenciden
daha az biliyor olsa da yüksek puan alabilir.

👉 Öğrencinin kılık-kıyafeti, diksiyonu, hâl ve hareketleri puanlamaya artı ya da
eksi yönde etki edebilir.

👉 Çok fazla soru sorulamayacağı için kapsam geçerliliği problemi olabilir.

Sözlü Yoklama Uygulama Kuralları:

👉 Sözlü sınavların yapılacağı gün ve saat ilan edilmelidir.

👉 Sorular önceden hazırlanmalıdır. Soruların seçiminde amaca uygunluğa ve
her öğrenciye benzer güçlükte soru belirlenmesine dikkat edilmelidir.

👉 Cevap anahtarı hazırlanmalıdır.

👉 Sınavın yapılması aşamasında öğrencilerin kaygısını artıracak davranışlar-
dan kaçınılmalıdır. Hazırbulunuşluluk artırılmalıdır.

👉 Basit olan sorudan başlanmalıdır.

👉 Kayıt altına alın(a)mıyorsa puanlama hemen yapılmalıdır.

👉 Puna ilişkin dönüt hemen verilmelidir.

👉 Puanlamada sistemik hata kaynaklarına karşı dikkatli olunmalıdır.

Not: Yoklanacak olan davranışlar, yazılı sınav türleriyle de yoklanabiliyorsa
sözlü yoklama yapmaktan kaçınılmalıdır.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

TEST GELİŞTİRME VE MADDE/SORU TÜRLERİ-9 (Konu Özeti-2.Bölüm: 9-10-11-12-13-14-15)

Destekleyici Değerlendirme Yaklaşımları

Portfolyo:

👉 Öğrencinin bir bütün olarak gelişim ve öğrenme süreci ile ürünlerini gösteren, aynı zamanda değerlendirilmesini de sağlayan sistemli ve amaçlı olarak oluşturulmuş dosyalardır.

👉 Amaçlanan, öğrenciyi çok yönlü olarak ve öğrencinin gelişimini bir süreç olarak izlemek ve değerlendirmektir.

👉 Öğrencinin öz geçmişi, ilgileri, tutumları, becerileri, yetenekleri, öğrenme biçimi, sosyal özellikleri vb. özelliklerinin tanınması amaçlanır.

👉 Sürecin paydaşları; öğrenci, öğretmen, arkadaş, aile ve iletişimde olduğu diğer kişilerdir.

👉 Öğrencinin yalnızca okulda değil; aile ortamında, oyun ortamında ve dış çevrede tanınması amaçlanır.

👉 Öğrenciyi başarılı / başarısız olarak sınıflandırmayı sağlayan bir araç değildir.

👉 Öğrencilerin özelliklerini birbirleri ile karşılaştırmak amacıyla oluşturulmuş araçlar değildir.

👉 Öğrenci portfolyosunun kabaca iki türü vardır;

👉 Süreci yansıtan portfolyolar: Öğrencinin öğrenme ve gelişim sürecini,

👉 Ürünü yansıtan portfolyolar: Bitmiş görevleri içerir. Öğrencinin en iyi olduğunu düşündüğü çalışmalarını içerir.

Portfolyonun içeriği:

👉 Öğretmen kayıtları (gözlem, anekdot)

👉 Öğrencinin çalışmaları

👉 Öğrencinin sözel ve psikomotor becerilerini gösteren teyp ve video kayıtları

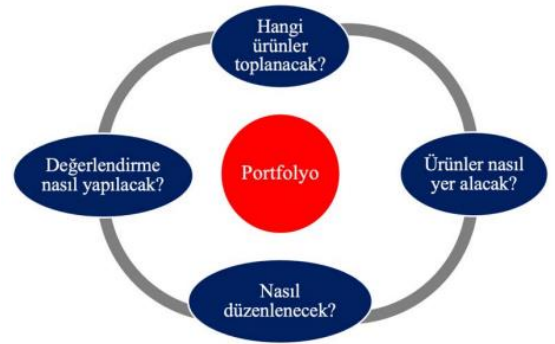
👉 Öğrencinin kendi çalışmaları hakkındaki düşünceleri, günlükler

👉 Öğrenciye yazılan mektuplar

👉 Öğrencinin yazdığı mektuplar

👉 Öğretmenin aileye ve diğer öğretmenlere yazdığı mektuplar

Portfolyonun değerlendirme süreci:

Portfolyo Oluşturma Süreci:

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

TEST GELİŞTİRME VE MADDE/SORU TÜRLERİ-10 (Konu Özeti-2.Bölüm: 9-10-11-12-13-14-15)

Toplama:

- 👉 Hangi çalışmaların toplanacağına ve hangi özelliklerin gözleneceğine karar verilmesi
- 👉 Öğrencilere çalışmalarının bir dosyada toplanacağını açıklanması ve çalışmalarını saklama konusunda öğrencilerin teşvik edilmesi
- 👉 Her öğrenci için sınıfta çalışmalarının toplanacağı ayrı bir kutu, dosya vb. oluşturulması
- 👉 Her bir çalışmanın ve öğretmenin kaydının üzerine tarih yazılması

Seçme:

- 👉 Öğrenci seçimini kendi başına veya öğretmenin rehberliğinde yapabilir.
- 👉 Portfolyonun türüne ve öğretmenin koyduğu koşullara bağlıdır.
- 👉 Süreci yansıtan portfolyolarda öğretmenin belirlediği konuları/gelişim alanlarını yansıtan çalışmaların seçilen örnekleri, süreci yansıtacak şekilde yer alır.
- 👉 Ürünü yansıtan portfolyolarda öğretmenin belirlediği konular ile ilgili ortaya çıkan ürünler arasından seçilenler yer alır.

Yansıtma:

- 🌟 Portfolyoyu herhangi bir çalışma dosyasından ayıran en önemli aşamadır.
- 👉 Portfolyosuna seçtiği her bir çalışmayı niçin seçtiğini açıklar.
- 👉 Çalışmalarını yaparken geçirdiği süreci ve bu süreçte öğrendiklerini anlatır.
- 👉 Kendi başarısını görür, bunu ifade eder ve değerlendirme sürecine katılır.

Yansıtma soruları:

- 👉 Bu çalışmayı nasıl yaptım?
- 👉 Bu çalışmadan ne öğrendim?
- 👉 Bu çalışmayı daha da geliştirebilir miyim? Nasıl?
- 👉 Çalışmalarım içinde en çok sevdiğim hangisi? Neden?
- 👉 Bana zor gelen bir çalışmam var mı? Varsa neden?
- 👉 Bu çalışmayı portfolyoma neden koydum?

Sonuç:

- 👉 Bu aşamada öğrenci "Bu çalışmayı niçin yaptık?" sorusunu yanıtlar.
- 👉 Okulda yaptığı çalışmalarla öğrendikleri arasında somut bağlar kurar.
- 👉 Tamamlanan portfolyo çalışmalarının öğrenci tarafından sınıf arkadaşları, öğretmeni ve ailesinden oluşan bir gruba sunumu yapılmalıdır. Portfolyonun sunumu, öğrencinin çalışmalarına önem vermesini sağlar ve kendine olan güvenini artırır.

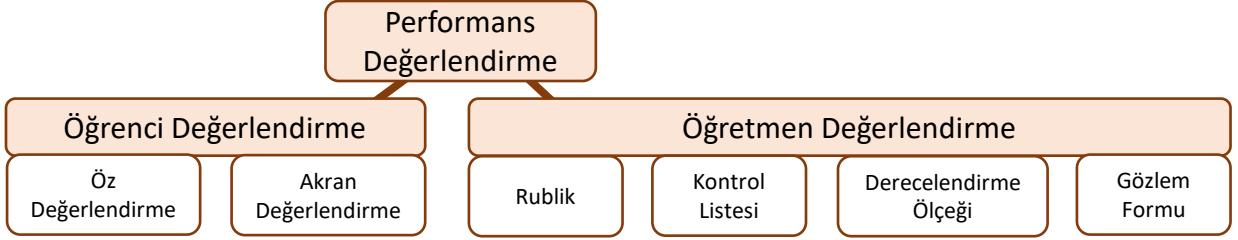

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

TEST GELİŞTİRME VE MADDE/SORU TÜRLERİ-II (Konu Özeti-2.Bölüm: 9-10-11-12-13-14-15)

Performans Değerlendirme

Öz Değerlendirme:

- 👉 Öğrencinin belirli bir konuda kendi kendisini değerlendirmesine denir.
- 👉 Öğrencilerin kendi özellikleriyle (yetenek, ilgi, beceri vb.) ilgili farkındalığının artmasını, zayıf ve güçlü yönlerini keşfetmesini sağlar.
- 👉 Öz düzenleme becerisi artar.
- 👉 Ölçütlü düşünme becerisi artar.
- 👉 Öğrenme motivasyonunu artırır.
- 👉 **Dezavantajları:** a. Öğrencilerin kendi performanslarını değerlendirirken yanlı davranmaları söz konusu olabilir.
- b. Başlangıçta deneysizlik nedeniyle performansın değerlendirilmesinde yanılgılar olabilir.

Akran Değerlendirme:

- 👉 Öğrencinin ortaya koyduğu performansa ilişkin arkadaşlarının değerlendirmesine denir.
- 👉 Akranların değerlendirme sürecine katılması nedeniyle daha katılımcı, aktif bir eğitim ortamı sağlanabilir (Sorumluluk duygusu artar.)
- 👉 Öğrencilerin eleştirel düşünme becerileri artar.
- 👉 Öğretmen dışındaki bir kaynaktan dönüt almak öğrencinin performansını artırabilir.
- 👉 Eleştiri kültürü (olumlu-olumsuz) gelişebilir.
- 👉 **Dezavantajları:** a. Öğrencilerin yanlı davranmaları söz konusu olabilir. Kişisel ilişkiler değerlendirmeye etki edebilir.
- b. Genel izlenimle puan verme söz konusu olabilir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

TEST GELİŞTİRME VE MADDE/SORU TÜRLERİ-12 (Konu Özeti-2.Bölüm: 9-10-11-12-13-14-15)

Rubrik(Dereceli Puanlama Anahtarı):

👉 Amaç, öğretmen tarafından ürünün genel izlenimle puanlamasındaki öznel-
liğini azaltmaktır.

👉 Rubrikler ikiye ayrılır:

a. Bütüncül (Holistik) rubrik
(Örnekler)

b. Analitik rubrik

Ölçüt	Puan
Maketi yaptığı materyal kalitelidir.	10
Ek yerlerinde pürüz bulunmamaktadır.	15
Özgün bir fikir ortaya koymuştur.	20
Maket çevre düzenlemesi gibi görsel öğelerle zenginleştirilmiştir.	15
Renklendirmeler uyumludur.	10
.....
.....
.....
Toplam	100

Ölçüt	1 Puan	2 Puan	3 Puan	Puanı
Maketi yaptığı materyal kalitelidir.	Karton	Kontrplak	Masif	
Ek yerlerinde pürüz bulunmamaktadır.	>0.5 cm	0.3-0.5 cm	<0.3 cm	
Özgün bir fikir ortaya koymuştur.	Ders örnekleriyle aynı	Ders örneklerine yeni öğeler katmış	Tamamen özgün bir fikir	
Maket çevre düzenlemesi gibi görsel öğelerle zenginleştirilmiştir.	Zenginleştirme yetersiz	Ağaç, park vb. yapmış ancak yetersiz	Çevreyi tüm öğelerle yansıtmış	
Renklendirmeler uyumludur.	Renklendirmede özensiz	Kısmen uyumlu	Renklendirmeler çok iyi	
.....
.....
.....
Toplam				

👉 Rubrikler performans görevleriyle birlikte öğrenciye verilmelidir.

👉 Rubriklerin geliştirilmesi uzmanlık gerektirir. Rubrikler için geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmalıdır.

Kontrol Listeleri:

👉 Gözlenen performans ürününün ölçütlere uygunluğunu “evet-hayır”, “var-yok”, “gösterdi-göstermedi” vb. bir biçimde kategorik (1-0) olarak puanlama amacıyla kullanılan araçlardır.

👉 Özellikle sergilenecek performans detaylı ve ardışık eylemler gerektirdiği zamanlarda kullanışlıdır. Örneğin bir deneyin eyleme dökülmesi vb.

👉 Pek çok işlem adımında oluşan performanstaki eksik adımları belirlemek için oldukça uygundur.

Dereceleme Ölçekleri:

👉 Bu araçların kullanımında performansa dayalı işlemler ilk baştan sonuna kadar listelenir ve davranışın karşısına davranışın gösterilme derecesi en az üçlü [örneğin tam gösterildi (3), kısmen gösterildi (2) ve gösterilmedi (1)] bir biçimde derecelendirilir.

Gözlem Formları:

👉 Öğrenme çıktılarının somut olarak gözlenebildiği bazı alanlarda bu yöntem oldukça kullanışlıdır.

👉 Özellikle fen derslerinde, meslek liselerinin somut performans ürünlerinin geliştirildiği vb. alanlar için oldukça uygundur.

👉 Gözlemler öğrenciler hakkında doğru ve hızlı bilgi elde edilmesini sağlar.

👉 Yarı yapılandırılmış veya tam yapılandırılmış bir formatta da olabilir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

TEST GELİŞTİRME VE MADDE/SORU TÜRLERİ-13 (Konu Özeti-2.Bölüm: 9-10-11-12-13-14-15)

Geleneksel ve Destekleyici Yöntemlerin Karşılaştırılması

Geleneksel Yöntemler	Destekleyici Yöntemler
<u>Ürün</u> değerlendirilir.	<u>Süreç ve ürün</u> birlikte değerlendirilir.
Öğrencinin <u>ulaştığı noktanın tespiti</u> önemlidir.	<u>Ne öğrendikleri yanında</u> , öğrendiklerini <u>nasıl kullandıklarıyla</u> ilgilenilir.
Essay dışında genellikle <u>üst düzey düşünme becerilerinin</u> değerlendirilmesinde <u>yetersizdir</u> .	<u>Üst düzey bilişsel düşünme becerilerine odaklanır</u> .
<u>Değerlendirme öğrenmeden ayrıdır</u> .	Değerlendirme öğrenmeyle <u>bütünleşmiştir</u> .
Bireyden ziyade <u>gruba odaklıdır</u> .	<u>Odak noktası</u> gruptan ziyade <u>bireydir</u> .
Başarının <u>bireyler arası değerlendirilmesine</u> odaklıdır.	Öğrencinin <u>bireysel olarak gelişimine</u> odaklıdır.
<u>Geçerlilik ve güvenilirlik kontrolü</u> daha <u>kolaydır</u> .	<u>Geçerlilik ve güvenilirlik problemi</u> <u>olabilir</u> .

Arkadaşlar baştan bu yana soru çıkma ihtimali olan her cümleyi/kavramı özete ekliyoruz.

Bazı kısaltmalar, çıkarmalar yapıyoruz.

Ancak bu sorulmaz diyerek, kendimize göre yorumlayarak cümleyi/kavramı atlamıyoruz.

Son konularda daha fazla ayrıntı verilmiş. Bu nedenle uzuyor.

Bilginize sunarız...

Kıymetli meslektaşlarımız,

Eğitim öğretim yılı içinde olduğu gibi Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik Mesleki Gelişim Çalışmalarında da yanınızdayız.

Bu süreçte yapacağımız paylaşımlardan daha hızlı haberdar olmak için aşağıdaki kanallardan bizleri takip edebilirsiniz.

Sınava katılacak olan tüm meslektaşlarımıza başarılar dileriz.

 Meb Ders .Com Ailesi

Ulaşmak istediğiniz kutucuğa tıklayınız.

Telegram Kanalı

Telegram Kanalı

Facebook Grubu

Facebook Grubu

EMEK HIRSIZLARINA UYARI

Birkaç dakika içinde indirerek kullanmış olduğunuz çalışmalar için saatlerimizi veriyoruz. Yeri geliyor ailemize, arkadaşlarımıza ayıracağımız vakti bu çalışmalara ayırıyoruz.

Çalışmalarımızı paydaşlarımızın kişisel olarak kullanmaları için hazırlıyoruz. Farklı sitelerde paylaşılmasına müsaademiz olsa zaten biz paylaşırız değil mi? Maalesef saatler verip hazırladığımız çalışmalar üzerinde isim değişikliği yapılarak kısa süre içinde belirli sitelerde paylaşılıyor. Bu şekilde yapan kişiler paylaştığı çalışmayı hazırlamış olmuyor, **ÇALMIŞ** oluyor. Bu gözler; yaptığı hırsızlığı bilmeden altına teşekkür yazanlara "Rica ederim." yazanları da gördü, bırakın bir özrü, cevap vermeye tenezzül bile etmeyenleri de gördü. Üzülerek belirteyim ki bu kişiler bizim **MESLEKTAŞLARIMIZ**.

Korkarım ki bir gün azmimizi yitirirsek en büyük nedeni bu **EMEK HIRSIZLARI** olacak.

Bugüne kadar emek hırsızlarını defalarca uyardım. Ancak her gün bunlara bir yenisini ekleniyor. Artık paylaştıkları site üzerinden veya sosyal medyadan kendilerini uyardırmayacağım. Bu sayfayı her paylaşımına ekleyeceğim. **Aşağıdaki listede yer almak isteyen buyursun, çalsın...**

NOT: Bu sayfayı okuduğu halde anlamayana ücretsiz okuma anlama kursu verilir!

H HASAN YILDIRIM **H**

EMEK HIRSIZLARI

Site	Kullanıcı Adı	Etkinlik	Açıklama